

Presentació

Núria Tarradell-Font
Joan Sanmartí

Un dels darrers projectes de la prolífica vida de Miquel Tarradell era la publicació d'unes memòries. No es tractava d'una autobiografia, sinó d'una crònica del món que l'havia envoltat i que canviava de manera accelerada; de vegades ell n'era protagonista —fins i tot destacat en alguns casos—, però el paper essencial era el d'observador i de cronista. Com a bon historiador, el temps i el canvi eren per a Tarradell uns marcs mentals permanents, i aquestes memòries tenien per finalitat principal —potser no l'única— deixar-ne constància per a les generacions futures. És, com ell diu al final del pròleg «Un text de petita història», viscuda en primera persona i descrita amb precisió, elegància i lucidesa.

El projecte no va culminar. Miquel Tarradell hi treballava de manera intermitent, segons l'estat d'ànim i les condicions de salut, però era una obra que l'il·lusionava. Ens n'ha deixat algunes parts pràcticament acabades, i algunes altres força avançades, en versió mecanogràfica corregida a mà. Però manquen capítols sencers, i d'altres només n'hi ha fragments curts i notes disperses, sovint escrites a mà, i no sempre clarament interpretables. Ens va deixar també un índex que indica que va dividir el projecte en dues parts, abans i després del 1940. De la primera, en tenim un volum apreciable; de la segona, realment molt poc, però interessant. És una gran llàstima, perquè la seva descripció de la Barcelona dels anys quaranta, del Marroc del període colonial, de la Nova York de l'any 1950 vista per un jove barceloní, o, és clar, de la València dels cinquanta i seixanta, tot això, de ben segur, hauria estat impagable, un testimoni que dissortadament ens mancarà. Tal vegada l'hauríem d'haver encoratjat a acabar aquesta feina.

Malgrat l'estat fragmentari, aquestes memòries mereixen ser publicades tant pel seu valor documental —presenten un retrat fidel i clarivident d'una època, i aporten detalls importants sobre alguns episodis de la cultura catalana, com ara la fundació d'*Ariel*— com per la qualitat literària d'aquest escrit. El rescat d'aquests papers era necessari. I el lector, n'estem convençuts, no en quedarà decebut.

La tasca d'edició ha estat relativament complicada. De vegades hi ha diferents versions d'un mateix text (més aviat d'un fragment o d'un episodi). Evidentment, hem triat la que ens ha semblat més acabada i/o que encaixava millor en l'estructura general de l'obra. Inversament, hi ha diversos epígrafs que han quedat buits (per exemple, dins del capítol dedicat a la Barceloneta, «La parròquia i el teatre»). En alguns casos hi hem afegit documents gràfics que ell mateix tenia preparats per consultar en la redacció de les memòries, i que n'il·lustren el contingut, o bé hi hem incorporat alguns fragments solts de text que pensem que els corresponen. Tot això s'indica oportunitament en el text. Hi ha també petites notes soltes, alguns esquemes, recordatoris, tot evidentment lligat al seu projecte general, però d'interpretació molt problemàtica i sense gaire valor real. N'hem prescindit.